2. The Open Archives Initiative Protocolfor Metadata Harvesting ProtocolVersion 2.0 of 2002-06-14. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.openarchives.org/OAI/2.0/openarchivesprotocol.htm.
3. Електронні інформаційні бібліотечні системи наукових і навчальних закладів: монографія [Електронний ресурс] / [Спірін О.М., Іванова С.М., Новицький О.В. та ін.]; за наук. ред. проф. В.Ю. Бикова, О.М. Спіріна. – К.: Педагогічна думка, 2012. – Режим доступу: http://lib.iitta.gov.ua/606
4. Закон України Про наукову і науково-технічну діяльність (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992, N 12, ст.165) [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1977-12
5. Іванова С.М. Проектування інформаційно-комунікаційної підтримки наукової діяльності на базі системи EPrints [Електронний ресурс] / С.М. Іванова // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2013. – №5 (37) – Режим доступу: http://journal.iitta.gov.ua.
6. Кондаков Н. И. Логический словарь-справочник / Н. И. Кондаков. — 2-е изд. — М.: Наука 1975. — 720 с.
7. Новицкий А.В. Создание научных архивов с помощью системы EPrints [Електронний ресурс] / [Новицкий А.В., Кудим К.А., Резниченко В.А, Проскудина Г.Ю.]. – Режим доступу: http://eprints.isofts.kiev.ua/157/.
8. Положення про впровадження результатів науково-дослідних робіт Національною академією педагогічних наук України [затвердж. Постановою Президії НАПН України від 19 травня 2011 року, протокол № 1-7/6-159; зі змінами, затвердж. Постановою Президії НАПН України від 21 червня 2012 року, протокол № 1-7/7-225].
9. Програмне забезпечення Eprints [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.eprints.org/software.

Лабжинський Ю.А.,
провідний інженер, Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України

ДЕЯКІ АСПЕКТИ МОНІТОРИНГУ ВИКОРИСТАННЯ ВЕБ-РЕСУРСУ «ЕЛЕКТРОННА БІБЛІОТЕКА НАПН УКРАЇНИ» ЗА 2013 РІК

На сьогодні важливою є проблема збереження інформаційних ресурсів які існують тільки в цифровому вигляді. Тому, важливим є питання створення та функціонування електронних бібліотек, які є складним інженерним організмом, що потребує не тільки фінансових затрат, а й професійних підходів та уваги до безпеки збереження електронних ресурсів та їх використання. З метою збереження ресурсів електронних бібліотек необхідно мати справу з читачами, підготовленими для професійної роботи з електронними ресурсами.

Для організацій в яких діють електронні бібліотеки корисним є моніторинги відвідування електронної бібліотеки, який можливо здійснювати за системою Google Analytics. Google Analytics спеціально створений потужний інструмент створений для збору та аналізу статистичних даних про відвідувачів сайту і є безкоштовним.

Google Analytics працює в такій послідовності: на кожну сторінку сайту, що підлягає аналізу, додається програмний модуль, який надсилає системі статистичні дані про відвідувача, який завантажив цю сторінку. Надалі система накопичує ці дані, аналізує та формує звіт за запитом власника сайту.

В Інституті інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України було обрано систему Google Analytics для проведення моніторингу використання інформаційних ресурсів розміщених у «Електронній бібліотеці НАПН України». Моніторинг та узагальненням здійснюються за окремий період за показниками: демографія відвідувачів (мова, місце розташування); поведінка відвідувачів на сайті електронної бібліотеки (нові відвідувачі сайту і ті, що повернулися, періодичність і час з останнього відвідування, активність відвідувачів); огляд відвідувачів (відвідування сайту, унікальні відвідувачі, перегляди сторінок, число сторінок за перегляд, середня тривалість перебування на сайті, показник відмов, нові відвідування); технології відвідування сайту (браузер, операційна система, мережа); мобільні пристрої (мобільний трафік, інформація про мобільний пристрій); ▪ трафік (огляд джерел трафіка, пошуковий трафік, тафік переходів, прямий трафік, весь трафік, зведені дані, аналіз відвідування сторінок).

Оскільки, завдяки моніторингу можливо збирати, переглядати і аналізувати дані про відвідуваність сайту електронної бібліотеки, дізнатися, яка середня кількість переглядів сторінок, зміст яких матеріалів дозволяє домогтися найбільшого числа відвідувань, яка інформація залучає найбільше число відвідувачів електронної бібліотеки тощо. Ці дані можуть бути цікавими для науковців, аспірантів, керівників установ НАПН України та спеціалістів в галузі бібліотечної справи. На рис. 1. наведено результати моніторингу сайту «Електронна бібліотека НАПН України» за 2013 рік.

Рис.1. Огляд аудиторії та кількість відвідувань за 2013 рік

За даними відвідувань електронної бібліотеки за 2013 рік загальна кількість користувачів, що відвідали цей сайт є 43 198, із них 70, 01% - нові відвідувачі та 29,99% - що повернулися на сайт. На рис. 2. показана демографія відвідувачів сайту електронної бібліотеки за країнами.

Країна / територія	Відвідування	Відвідування
	43 198 % від загальної кількості: 100,00% (43 198)	43 198 % від загальної кількості: 100,00% (43 198)
1. Ukraine	40 351	93,41%
2. (not set)	1 242	2,88%
3. Austria	565	1,31%
4. Russia	444	1,03%
5. United States	73	0,17%
6. Belarus	70	0,16%
7. Germany	38	0,09%
8. Kazakhstan	37	0,09%
9. Poland	30	0,07%
10. Tajikistan	30	0,07%

Рис. 2. Відвідування сайту за країнами у 2013 році

Моніторинг відвідування електронної бібліотеки у 2013 році за країнами такий: Україна – 40351 чи 93,41%, Австрія – 565 чи 1,31%, Росія – 444 чи 1,03%, США – 73 чи 0,17%, Білорусія – 70 чи 0,16%, Німеччина – 38 чи 0,09%, Казахстан – 37 чи 0,09 %, Польща – 30 чи 0,07% та ін. Також, можливо переглянути з яких міст світу були відвідувачі на сайті електронної бібліотеки, для прикладу, на рис. 3. показано активність відвідування сайту електронної бібліотеки з різних міст України.

Місто	Відвідування	Відвідування
	43 198 % від загальної кількості: 100,00% (43 198)	43 198 % від загальної кількості: 100,00% (43 198)
1. Kiev	16 085	37,24%
2. Zhytomyr	4 721	10,93%
3. Lviv	2 210	5,12%
4. Kharkiv	1 722	3,99%
5. (not set)	1 421	3,29%
6. Dnipropetrovs'k	1 162	2,69%
7. Donetsk	890	2,06%
8. Odesa	878	2,03%
9. Poltava	849	1,97%
10. Ternopil	820	1,90%
11. Zaporizhzhya	788	1,82%
12. Vinnytsia	727	1,68%
13. Cherkasy	687	1,59%

Рис. 3. Активність відвідувань сайту з різних міст України за 2013 рік

Отже, у 2013 році активність відвідування сайту електронної бібліотеки з різних міст України, була такою: Київ – 16085, Житомир – 4721, Львів – 2210, Харків – 1722, Дніпропетровськ – 1162, Донецьк – 890, Одеса – 878, Полтава – 849, Тернопіль – 820, Запоріжжя – 788, Вінниця – 727, Черкаси – 687 тощо. Також, якщо до електронної бібліотеки внесено інформаційні ресурси певного автора і в нього є профіль у Google, їх цитування може відстежуватися у Google Академії.

Список використаних джерел:

1. Моніторинг використання веб-ресурсу «Електронна бібліотека НАПН України» за допомогою Google Analytics: звіт за 2013 рік / Упорядник: Шиненко М.А. – К. : ІІТЗН НАПН України, 2013. – 36 с.

Новицька Т.Л.,
науковий співробітник Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України

Левченко Я.С.,
молодший науковий співробітник Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України

УПРАВЛІННЯ ІНФОРМАЦІЙНИМИ РЕСУРСАМИ ЕЛЕКТРОННОЇ БІБЛІОТЕКИ

На сьогодні інформацію/відомості визначають як основний ресурс майбутнього. З появою інформаційно-комп'ютерних технологій здобутки наукових та науково-педагогічних кадрів почали з'являтися одразу в електронній формі. Статті, тези, монографії, підручники, посібники, журнали, дисертації, автореферати, статистичні дані, презентації, графічні дані та багато інших відомостей є інформаційними ресурсами, які зберігаються в електронних бібліотеках, головна перевага яких – це надання відкритого доступу до сховища інформаційних ресурсів. Постійно зростаючий обсяг інформаційних ресурсів, в електронному вигляді, вимагає від ЕБ нових рішень для управління даними і надання доступу до них.

Тому, виділення та дослідження основних функцій управління інформаційними ресурсами є актуальним питанням на даний час.

Розглянемо основні поняття означеного питання. В [1] визначають «відкритий доступ як необмежений доступ до наукових і освітніх матеріалів за допомогою комп'ютерних технологій, що не має фінансових або будь-яких інших перешкод, окрім доступу до самої мережі Інтернет». А «інформаційний ресурс – це сукупність документів у інформаційних системах (бібліотеках, архівах, банках даних тощо) або сукупність інформаційних продуктів певного призначення, які необхідні для забезпечення інформаційних потреб споживачів у визначеній сфері діяльності» [2].

Термін «управління» має широкий зміст, його використовують, в основному, в значенні керування організації, закладом і тощо. Так, у тлумачному словнику української мови «управління – прийняття стратегічних рішень в міру виявлення потенційних проблем» [3]. Поряд із цим у великому енциклопедичному словнику «управління – елемент, функція організованих систем різної природи (біологічних, соціальних, технічних), що забезпечує зберігання певної структури, підтримання режиму діяльності, реалізацію їх програм і цілей» [4], або «це дія на певний процес (об'єкт) з метою забезпечення бажаного його перебігу; спостерігається в біологічних і застосовується у технічних та економічних системах» [5].

Науковці в галузі державного управління стверджують, що зараз нема повноцінного пояснення змісту та категоріального визначення поняття управління. Але для цього потрібно вирішити два завдання, використовуючи вже накоплені знання з цього питання. «По-перше, із визначенням повного набору суттєвих ознак, що відрізняють процеси управління від інших процесів; по-друге, з уточненням самих цих ознак» [6]. Під управлінням розуміють «цілеспрямований інформаційний вплив керуючої підсистеми на керовану підсистему, між якими є зворотний зв'язок» [6].